

nota
TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

Media en Creatieve Industrie

Van

1-5.1.2.e

T 1-5.1.2.e

Datum

30 oktober 2024

Referentie

49024006

Bijlagen

2

Aanbieding monitor representatie 2023

Aanleiding

Het Commissariaat voor de Media (hierna: CvdM) heeft voor de derde keer onderzoek gedaan naar de representatie in non-fictieprogramma's. Naast de representatie van vrouwen is in dit onderzoek voor het eerst de representatie van mensen met een (zichtbare) beperking meegenomen. Het onderzoek wordt op 7 november met een Kamerbrief naar de kamer verzonden. Met deze nota leggen we deze brief aan u voor ter ondertekening.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

- akkoord te gaan op de inhoud van de brief en deze te ondertekenen;
- akkoord gaan met de verzending van de brief en het rapport naar de Kamer.

Kernpunten

- Het CvdM heeft in 2019 en in 2021 ook een onderzoek naar representatie uitgevoerd. Destijds werd alleen gender gemonitord. In deze monitor is de representatie van mensen met een (waarneembare) beperking meegenomen. Het CvdM onderzoekt hoe het in vervolgonderzoek de representatie van mensen met een bi-culturele achtergrond mee kan nemen.
- In het onderzoek is een pilot gedaan naar online only aanbod.
- Uit het onderzoek blijkt onder andere dat in 2023 ruim een derde van de personen in non-fictieprogramma's op televisie vrouw is (37%). Dit percentage is niet ontwikkeld ten opzichte van 2019 en 2021, waarin een vergelijkbaar beeld naar voren kwam (37% en 39%).
- Het rapport concludeert dat mensen met een beperking in zeer beperkte mate zijn waar te nemen op televisie. In 2023 had 0,6% van alle personen in non-fictieprogramma's op televisie een waarneembare beperking, zoals een fysieke, zintuiglijke, verstandelijke, psychische of andere beperking. Bij het online only aanbod is dit 1,5%.
- Op 7 november neemt u het onderzoek in ontvangst tijdens een besloten bijeenkomst waarbij publieke-, commerciële omroepen en producenten aanwezig zijn. Na afloop van deze bijeenkomst zal de onderzoek met een Kamerbrief naar de Kamer worden verzonden.

- De brief wordt mede namens S.OCW ondertekend. De brief en het rapport wordt parallel aan S.OCW voorgelegd.

Datum
30 oktober 2024

Toelichting

- In het onderzoek zijn goed bekeken programma's geanalyseerd van de publieke omroep en commerciële televisiezenders van RTL Nederland en Talpa Network.
- Het uitgangspunt voor het onderzoek is de kijker. Centraal staat wat de kijker ziet, hoort en hoe het op hen overkomt.
- Het CvdM heeft representatie in kaart gebracht met een kwantitatieve inhoudsanalyse. Het centrale meetinstrument is een codeboek. Deze geeft aan welke personen worden geïdentificeerd en welke kenmerken van deze personen worden genoteerd. De meting is uitgevoerd door de Universiteit van Amsterdam (UvA). De steekproef bestaat uit 1.009 programma's uitgezonden in 2023, verspreid over het jaar.
- Wat betreft de representatie van vrouwen en mensen met een beperking is er gekeken naar het genre waarin deze personen voorkomen, de functie in het programma, roltypering en deskundigheid, thema's, leeftijd en naar mogelijke verschillen tussen publieke en commerciële omroepen.
- In het onderzoek naar de representatie van mensen met een beperking heeft het CvdM alleen waarneembare beperkingen in kaart gebracht. Het onderzoek zegt iets over hoe kijkers diversiteit op televisie ervaren en zegt niet hoeveel mensen op televisie daadwerkelijk een zichtbare of onzichtbare beperking hebben. Hierdoor kan het percentage in de werkelijkheid hoger liggen. Tegelijkertijd zegt de waarneembaarheid van (on)zichtbare beperkingen in non-fictieprogramma's iets over de mate waarin mensen zichzelf kunnen herkennen.
- Het College voor de Rechten van de mens en de Rijksoverheid gaan ervan uit dat ongeveer 2 miljoen Nederlanders een (on)zichtbare beperking hebben. Het CvdM hanteert daarom een percentage van 12% van de Nederlandse bevolking. Daarbij geeft het CvdM aan dat het lastig is om exact vast te stellen hoeveel mensen in Nederland een beperking hebben, omdat dit sterk afhankelijk is van de gebruikte definitie.
- Het CvdM heeft een pilot-onderzoek gedaan naar representatie in het online en on demand video-aanbod van NPO en RTL.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.